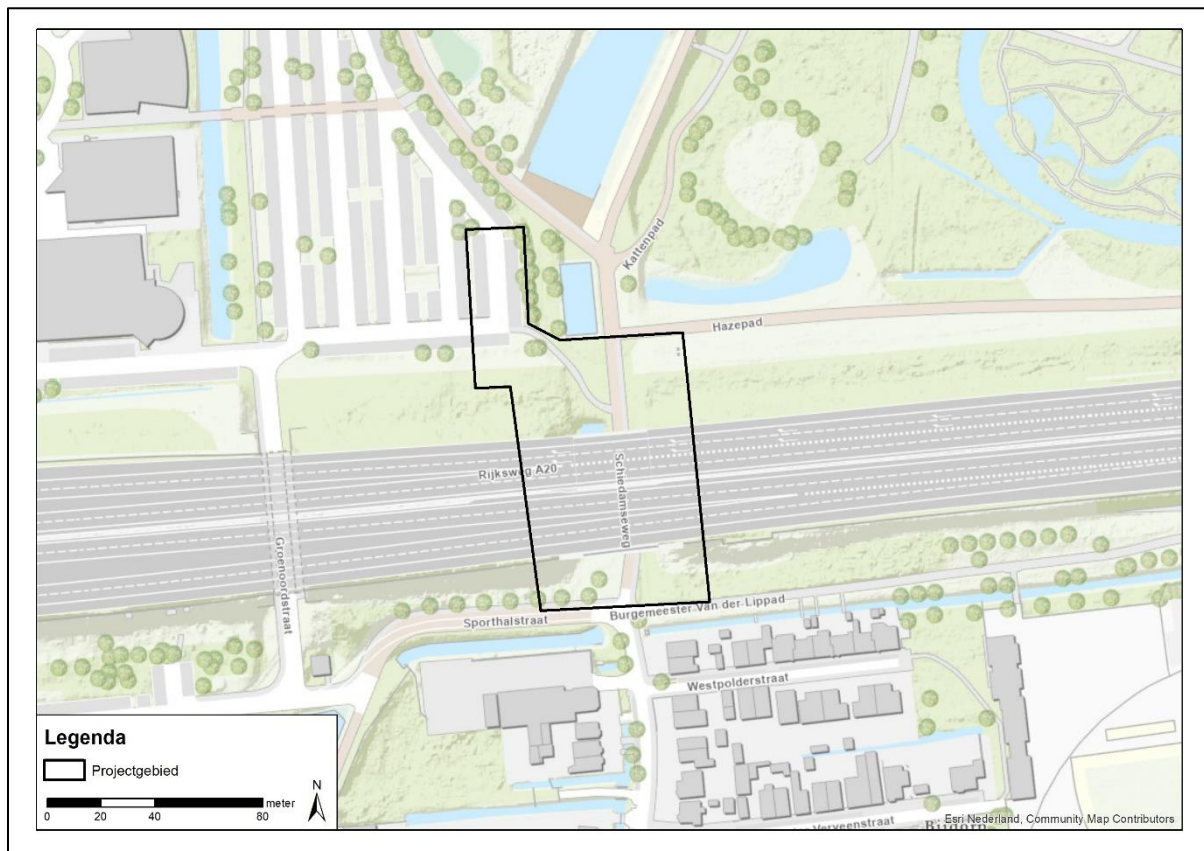

Van: Lydia Korevaar, Projectmedewerker, Bombs Away B.V.
Thomas Kloosterman, Projectleider, Bombs Away B.V.
Aan: Hahn Nguyen, Antea Nederland B.V.
Betreft: Memo Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein
Kenmerk: 23P64-AD-01
Datum: 24 november 2023

Inleiding

In opdracht van Antea Nederland B.V. heeft Bombs Away B.V. een memo opgesteld betreffende het project 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' in de gemeente Schiedam. Het doel hiervan is om vast te stellen of er een verhoogde kans is op het aantreffen van ontplofbare oorlogsresten (OO). Aanleiding voor het onderzoek zijn voorgenomen werkzaamheden waarbij bodemingrepen gaan plaatsvinden. In afbeelding 1 is het projectgebied weergegeven.

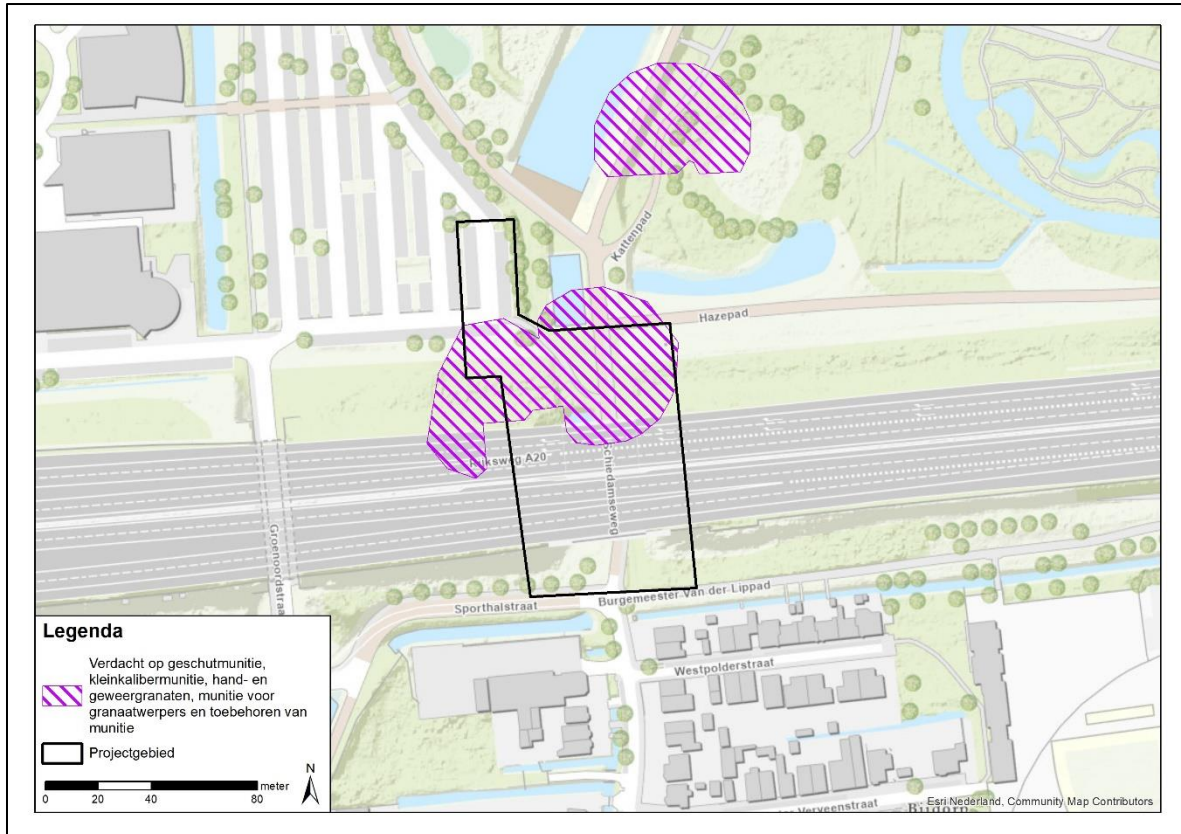

Afbeelding 1: Het projectgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein'.

Reeds uitgevoerd vooronderzoek

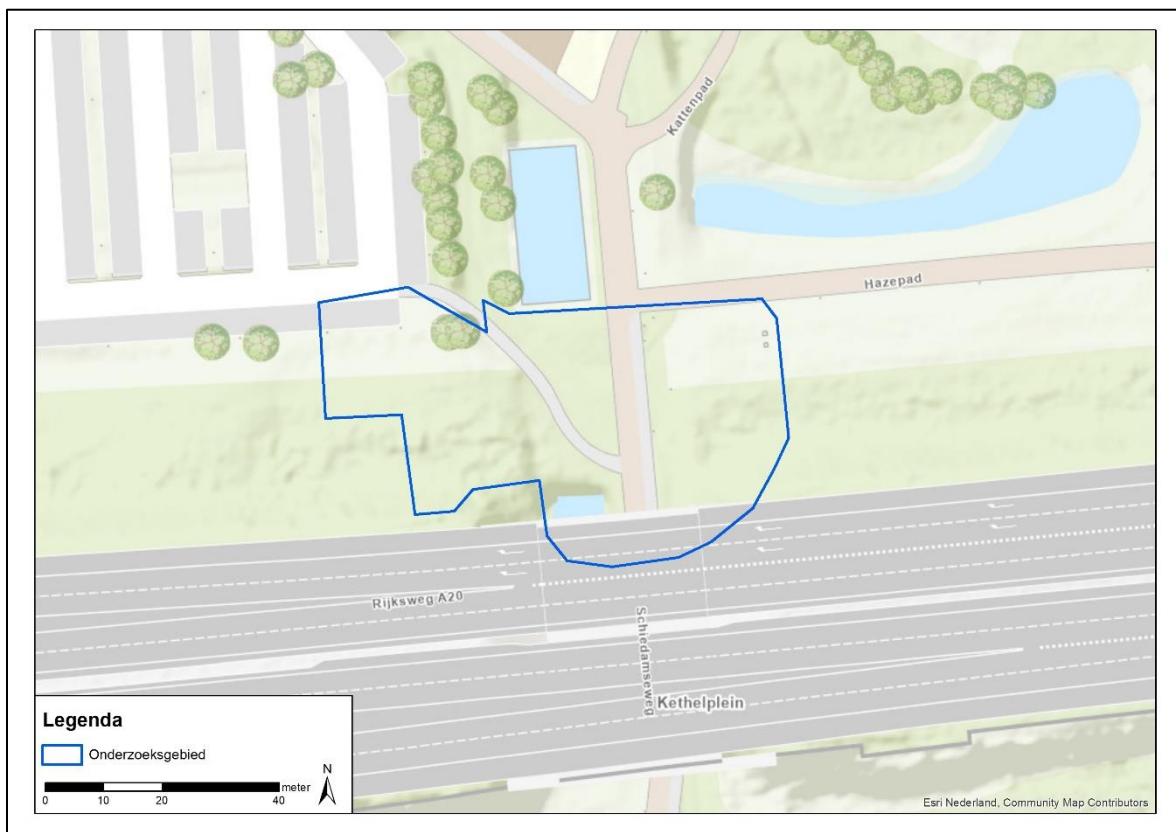
Bombs Away B.V. heeft in samenwerking met Antea Nederland B.V. en Rijkswaterstaat het volgende vooronderzoek uitgevoerd: 'Vooronderzoek Ontplofbare Oorlogsresten Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein Gemeente Vlaardingen en Schiedam' met kenmerk 22p081 d.d. 11 november 2022.a

Uit het vooronderzoek is gebleken dat het projectgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' deels verdacht is op het aantreffen van OO. Het verdachte gebied is weergegeven in afbeelding 2. Dit verdachte gebied is gebaseerd op de bodembelastingkaart van de gemeente Schiedam. In overleg met de opdrachtgever zijn de conclusies van deze bodembelastingkaart overgenomen in het toenmalige vooronderzoek.

Afbeelding 2: Verdacht gebied binnen het projectgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein in de gemeente Schiedam.

Enkel het verdachte gebied zal worden behandeld in deze memo en wordt verder in dit document 'onderzoeksgebied' genoemd.

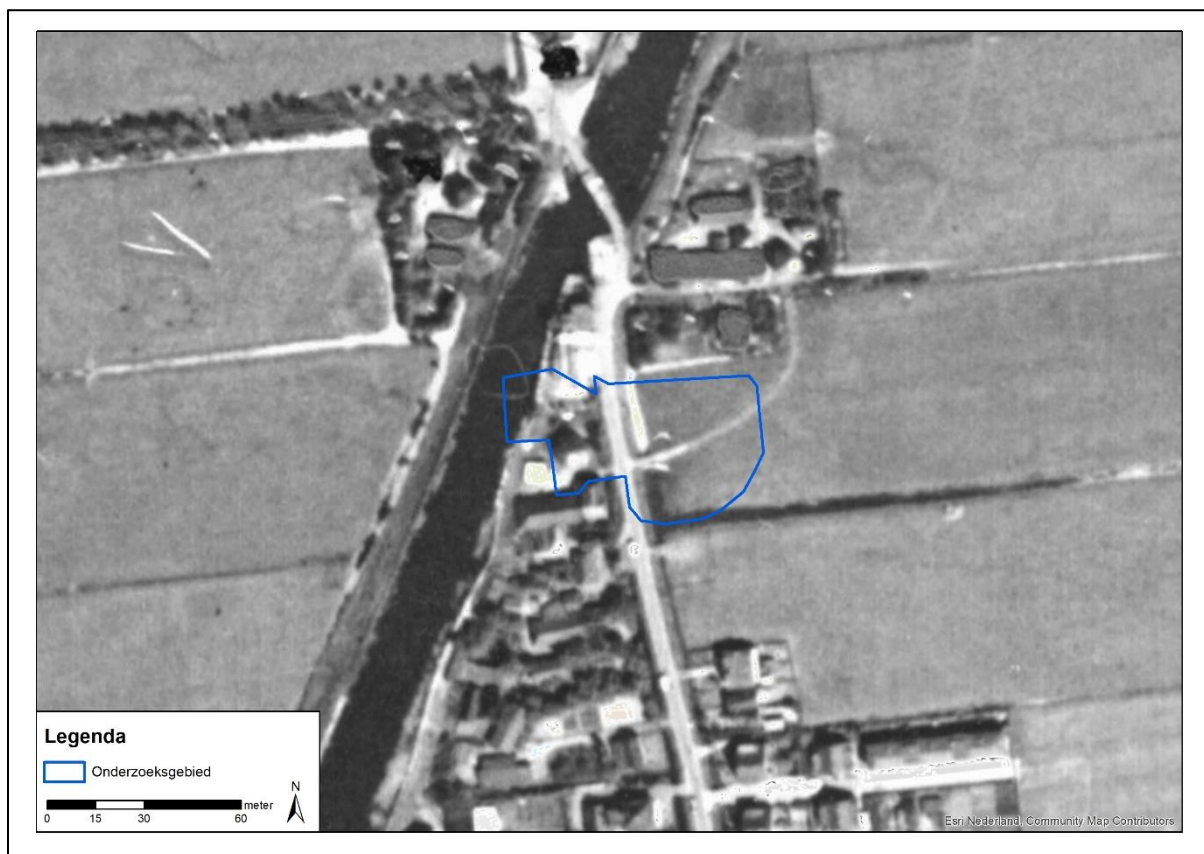
Afbeelding 3: Het onderzoeksgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' in de gemeente Schiedam.

Situatie Tweede Wereldoorlog

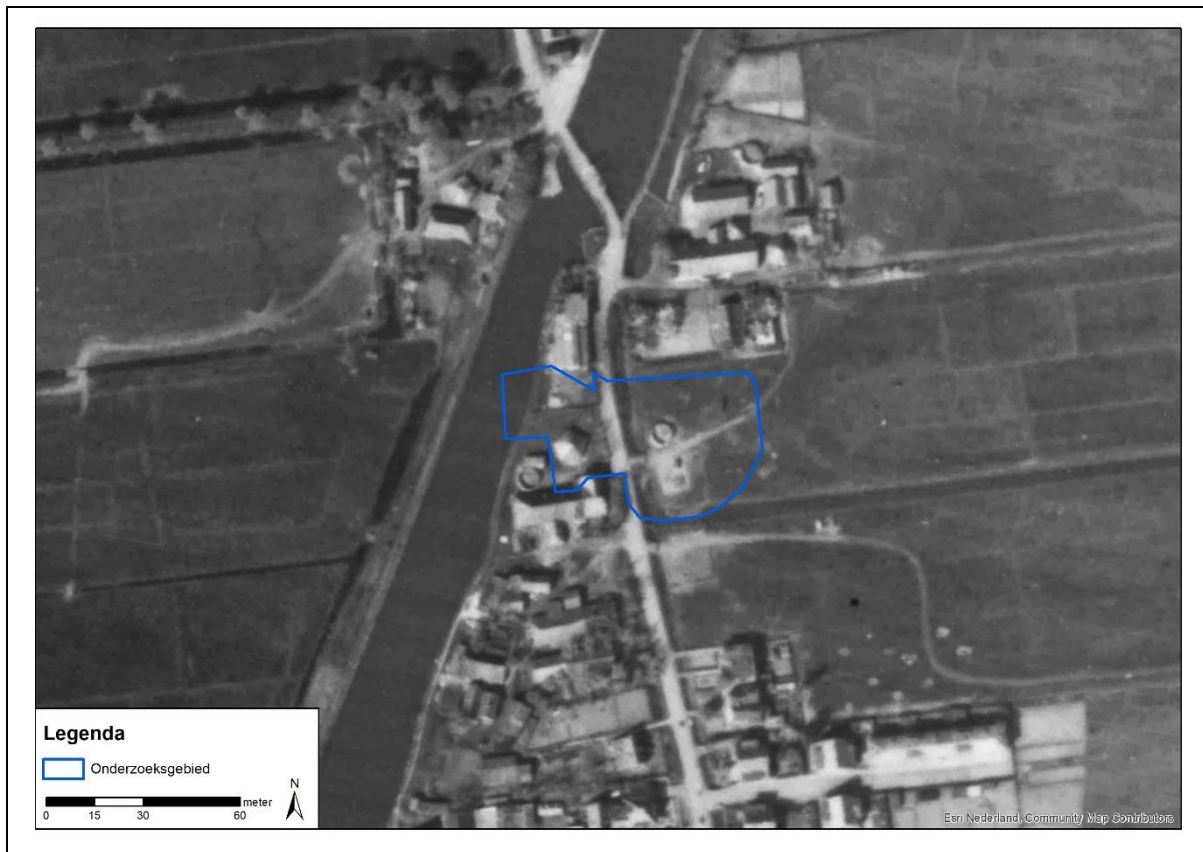
In afbeelding 5 is het onderzoeksgebied weergegeven ten opzichte van een luchtfoto uit de periode 1934-1937. In afbeelding 6 is het onderzoeksgebied weergegeven ten opzichte van een luchtfoto uit 1945. In afbeelding 7 is de Defence Overprint 2NE Vlaardingen (1945) weergegeven.

Op de bodembelastingkaart van de gemeente Schiedam (projectnummer 16S134 opgesteld door Saricon) is een verdacht gebied binnen het projectgebied afgebakend. Dit verdachte gebied is afgebakend naar aanleiding van Duitse geschutopstellingen, die zijn waargenomen op diverse luchtfoto's uit 1944 en 1945 en zijn ingetekend op de Defence Overprint 2NE Vlaardingen uit 1945. Deze verdachte gebieden zijn afgebakend met een buffer van 25 meter vanuit het hart van de geschutopstelling (+5 meter georeferentie).

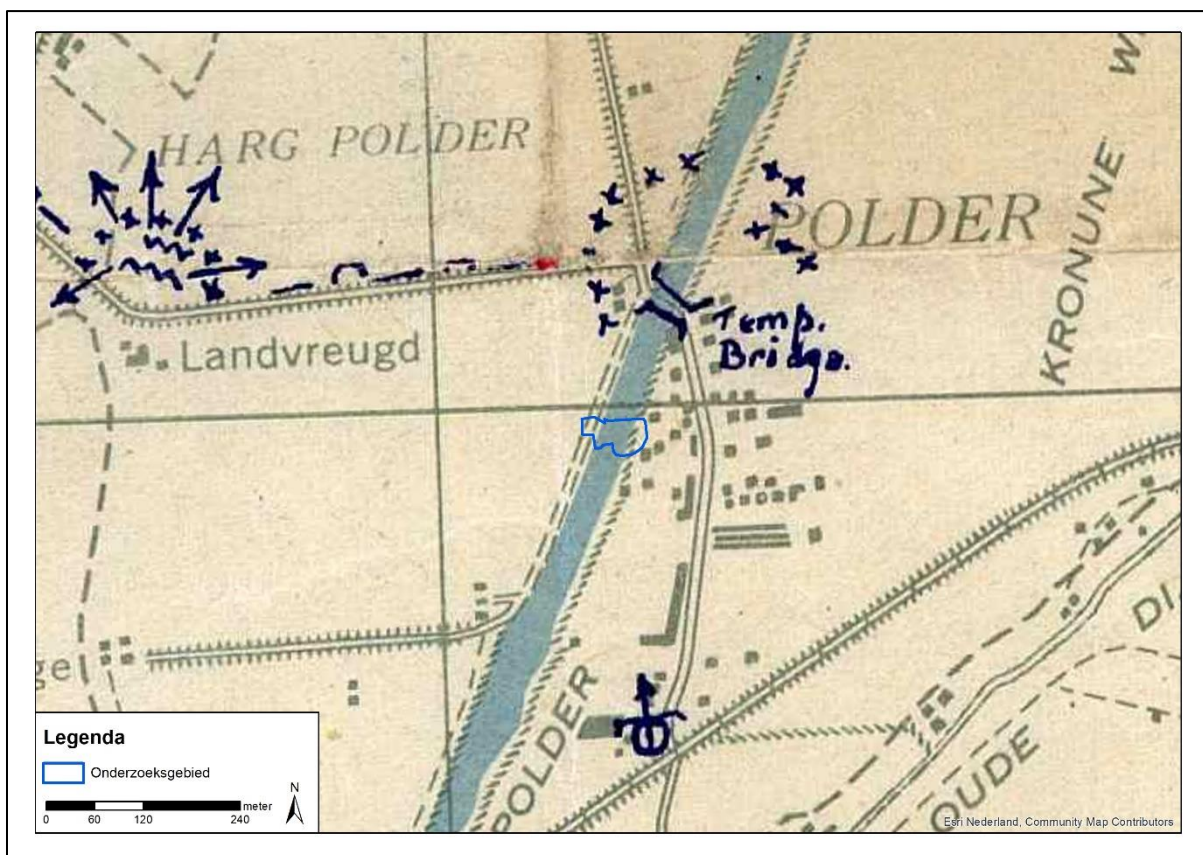
Ondanks dat het verdachte gebied in de bodembelastingkaart (Saricon, 16S134) is vastgesteld, is er in deze memo nogmaals kritisch gekeken naar het beschikbare bronmateriaal. De geschutstellingen, waar het verdachte gebied op is gebaseerd, zouden in de luchtfoto in afbeelding 4 zichtbaar zijn. Echter zijn de contouren van de vermoedelijke geschutstellingen op de luchtfoto van 1934-1937 al zichtbaar. Het is niet aannemelijk dat de omgeving van het onderzoeksgebied in de periode 1934-1937 in gebruik is geweest door het Nederlandse leger om stellingen te plaatsen, wat betekent dat het onwaarschijnlijk is dat dit geschutstellingen kunnen zijn geweest. Er wordt aangenomen dat deze contouren landbouw elementen of gebouwen zijn die al reeds in het onderzoeksgebied aanwezig waren. Daarnaast komen er ook geen indicaties naar voren uit de Defence Overprint (afbeelding 6) waaruit blijkt dat er op of in de directe omgeving van het onderzoeksgebied geschutstellingen aanwezig waren.

Afbeelding 4: Het onderzoeksgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' in de gemeente Schiedam t.o.v. luchtfoto 1934-1937. Luchtfoto is afkomstig van Kadaster, d.d. 1934-1937

Afbeelding 5: Het onderzoeksgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' in de gemeente Schiedam t.o.v. luchtfoto 1945. Luchtfoto is afkomstig van Kadaster, d.d. 17-04-1945.

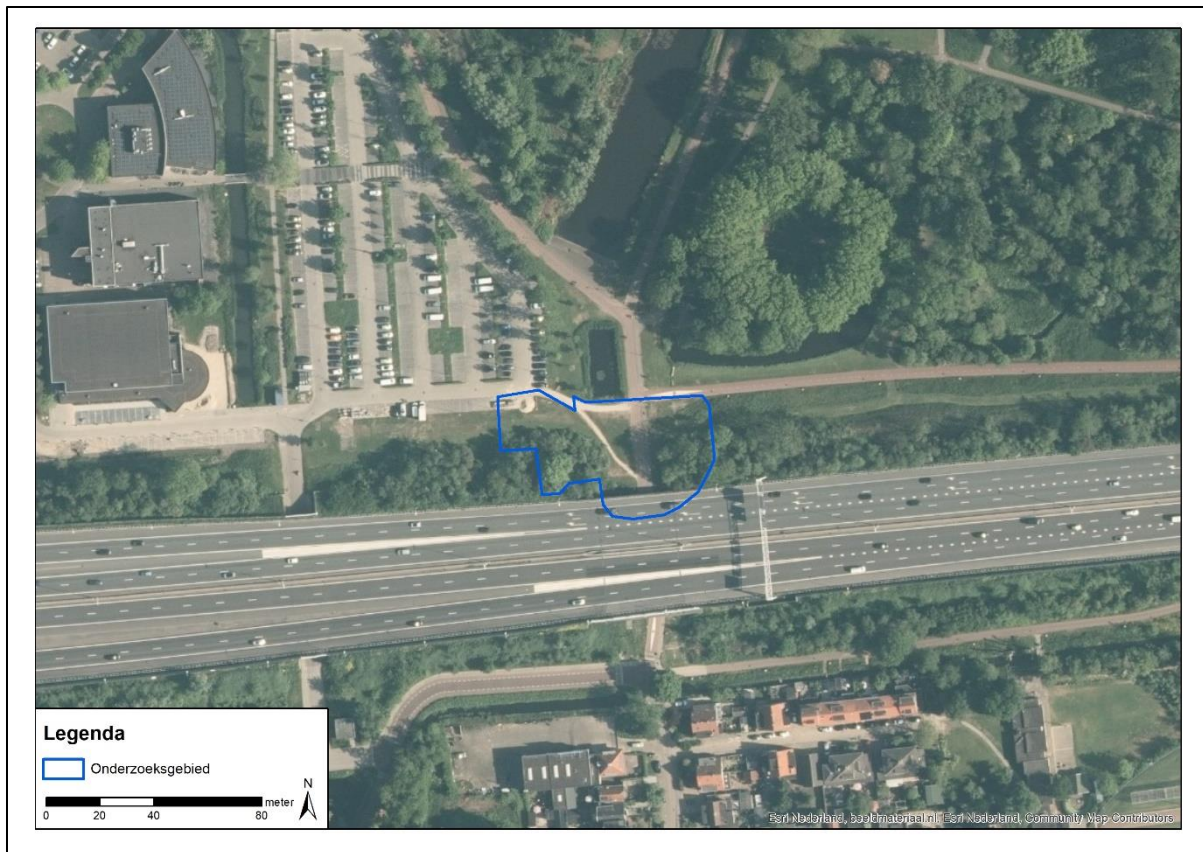
Afbeelding 6: Het onderzoeksgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' in de gemeente Schiedam t.o.v. Defence Overprint 2NE Vlaardingen, afkomstig van LAC, d.d. 25-03-1945.

Ter vergelijking is op afbeelding 7 een luchtfoto weergegeven waarbij duidelijk een geschutopstelling is te zien. Als deze wordt vergeleken met de luchtfoto uit 1945 (afbeelding 5) van het onderzoeksgebied is te zien dat de contouren van het object in afbeelding 5 er anders uit zien dan de daadwerkelijke geschutopstelling uit afbeelding 7. Op basis hiervan wordt wederom duidelijk dat er geen geschutopstelling heeft gestaan in het onderzoeksgebied.

Afbeelding 7: Een voorbeeld van een duidelijk zichtbare geschutopstelling in het landschap.
Luchtfoto afkomstig van Kadaster, d.d. 19-04-1944.

Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog bestond het onderzoeksgebied uit onverhard gebied, een stuk water, verharding en bebouwing. In afbeelding 6 is het onderzoeksgebied ten opzichte van een luchtfoto uit 1945 weergegeven. In afbeelding 8 is het onderzoeksgebied ten opzichte van een luchtfoto uit 2022 weergegeven. In de huidige situatie bestaat het gebied uit een onverhard gebied en een deel verharding. Als deze twee luchtfoto's met elkaar worden vergeleken kan er gesteld worden dat de situatie van het onderzoeksgebied zeer veranderd is sinds 1945. Er is onder andere een snelweg aangelegd, de bebouwing uit de Tweede Wereldoorlog is verdwenen en het terrein is opnieuw ingericht. Indicaties dat binnen het onderzoeksgebied sprake is geweest van vondsten van of incidenten met OO zijn niet aangetroffen.

Afbeelding 8: Het onderzoeksgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' in de gemeente Schiedam t.o.v. luchtfoto 2022. Luchtfoto is afkomstig van Kadaster, d.d. 2022.

Conclusie

Aan de hand van nadere analyse is geconcludeerd dat het niet waarschijnlijk is dat binnen het onderzoeksgebied geschutstellingen hebben gestaan ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. Op basis van het kritisch beoordeeld bronmateriaal is het projectgebied 'Kunstwerkcomplex Bijdorp en Kethelplein' in de gemeente Schiedam derhalve volledig **onverdacht** verklaard op het aantreffen van OO.

Advies

De geplande werkzaamheden binnen het projectgebied kunnen op een reguliere wijze worden uitgevoerd. Het is niet nodig aanvullende maatregelen te treffen omtrent het opsporen van OO.